

Friiherr v. Ende-Alsfjessnitz.

J N D L X.

- De Affidacione ex emulazione. 19.
Aquila Leges Damno dabo. 18.
Affidacionis pretio in refugibiles vnde. 17.
Arbis Captiōnum. 13.
Audentib[us] legitime. 12.
Antiquitate Medicinae. 32.
Ablati sceptri à Iuda. 40.
Apost: Pauli Itinerarium. 27.

- De Crimine Magie. 20.
~~Carcere et supplicio sibi baptiste~~ 28.
Comitum Wettinens: origine. 21.
Christiano Ep[iscop]o perimbo. 23.
Embris et Teutonis. 37.
C. I. Col: advers. etiopistum aliaq
gesta bella. 38.
C. Rom[an]o M. expedit: judaica. 40.
C. Silio Italico poeta. 43.
Cultioris Germania & initia. 33.
Commend elegant. litter. 35.
Contentio horū cum jurefor. 8.
Contraria protest: facta. 16.

- B
De Bonitatis praesentione. 3.
Beneficiorum suis interpret: d[icit] 35. B. 7.
Bella C. I. Col: advers: germanor. 38.
Barbaroru[m] incarponib[us]. 42

- D
De Damno dabo. 18.
Diploma donationis Ottonis de Dien
super civ. Wettin. d[icit] 1288. 22.
Dueum et Electoram Sac. sue
cessione Comitū Wettinens: 128.

E.
De, Electiorum ethis.

Evang. Ppn jure circa sepultura. 5.
Elegitio litteraribz com. eis 35.
Electori et Ducum Saxonie pccet
flore comitu Wettinerf. n. 24.
Excidio Sodoma. 24.

G.
De, Germanorum Hominibus proprii,

is et liberi,
Germanic Cultoris initia. 23.

F.C.
De, Fide iuridica.

Fidei pffore indemnitatis. 2.
Facto contraria protestatione. 16.
Fatis latine lingue -- 21.
Flaviana Herodii Historia. 39.
Fungibilium Interpretio. 14.

H.
De, Historia Flaviana Herodii. 39.

Historiarum et Regnum primi
pfo. 40.
Hominibus proprijs et libe,
ris Germanorum. 9.
Honori titulis. 17.

De Juridica pietate,

fidei	2.
Iura Majest. circa sacra et unionem ecclesie	3.
Sic protestantium	4.
Jure Suum Evang. circa supplicia	5.
Imperii statuam potestate legislativa	6.
Imperij gratiarum comune.	7.
juris scripti et moralis contestatio.	8.
Interpret. benef. Epis.	9.
Fundam. ritatis. Pidejusso.	15.
Minerarium. Rudi. Apostoli.	27.
Imperio Poloniensi.	36.
Justitia cultioris Germaniae.	33.
Italiae linguae origine.	42.
Incubrationibus Barbarorum.	47.
Interpretatio.	26.

M.

Alijs: jure circa facra et unionem q.	4.
Eccl. protestant:	
Morū et Iuris script contentio.	8.
Magie Crimine	20.
Meliorū litterarū restitutio.	34.
Medicina origine et antiquo.	32.

De, litterarum meliorū restitutio

Incubrationibus veterum	34.
litterariorum studijs Romanorum	29.
Latinæ linguae fatis.	31.
lingue Italica origine.	42.
Lutheri pathm. in arte Warthe-	
burg prope Senacū.	25.
Legitima viventis	21.
Legitima Noricorum adatione.	27.
Liberis hoīibz germanonē	9.
Legislatoria potestate Balduini	
Imperij gratiarum comune.	6.

De, Noricoru causa ad imendi legitimam

14.

O.
De Origine Comitū Wettinens. 21.
Origine et antiqu. Medicinae. 32.
Origine lingua Italica. 42.
Ottonis de Brem, diploma p[ro]p[ter]a
Civitatem Wettin. 1288. 22.

De Pauli et postoli itinerario. 27.
Polonyeno Imperio. 36.
Priscis Hostib[us] Rom. ex Gem. 37.
Poeta Cytholari Cyllo Italico. 43.

P.
De Lathmo Lutheri. 25.
Pietate iuridica. 1.
Proseminatione bonitatis. 3.
Principum Evans. iuxta circa folem,
nia sepututa. 5.
Principis interpret: benefic. 7.
Propriis Germanorum hostib[us]. 9.
Potestate legis latonia Rabus
Imperijs istra ius commune. 6.
Ratio affectionis in res fungibilem
cadente. 11.
Protestatione facta istriae 18.
Primo Princeps Christiano. 23.
Imperij. Exped. Judaica. 40.
Principio Reformationis et Histor. 41.

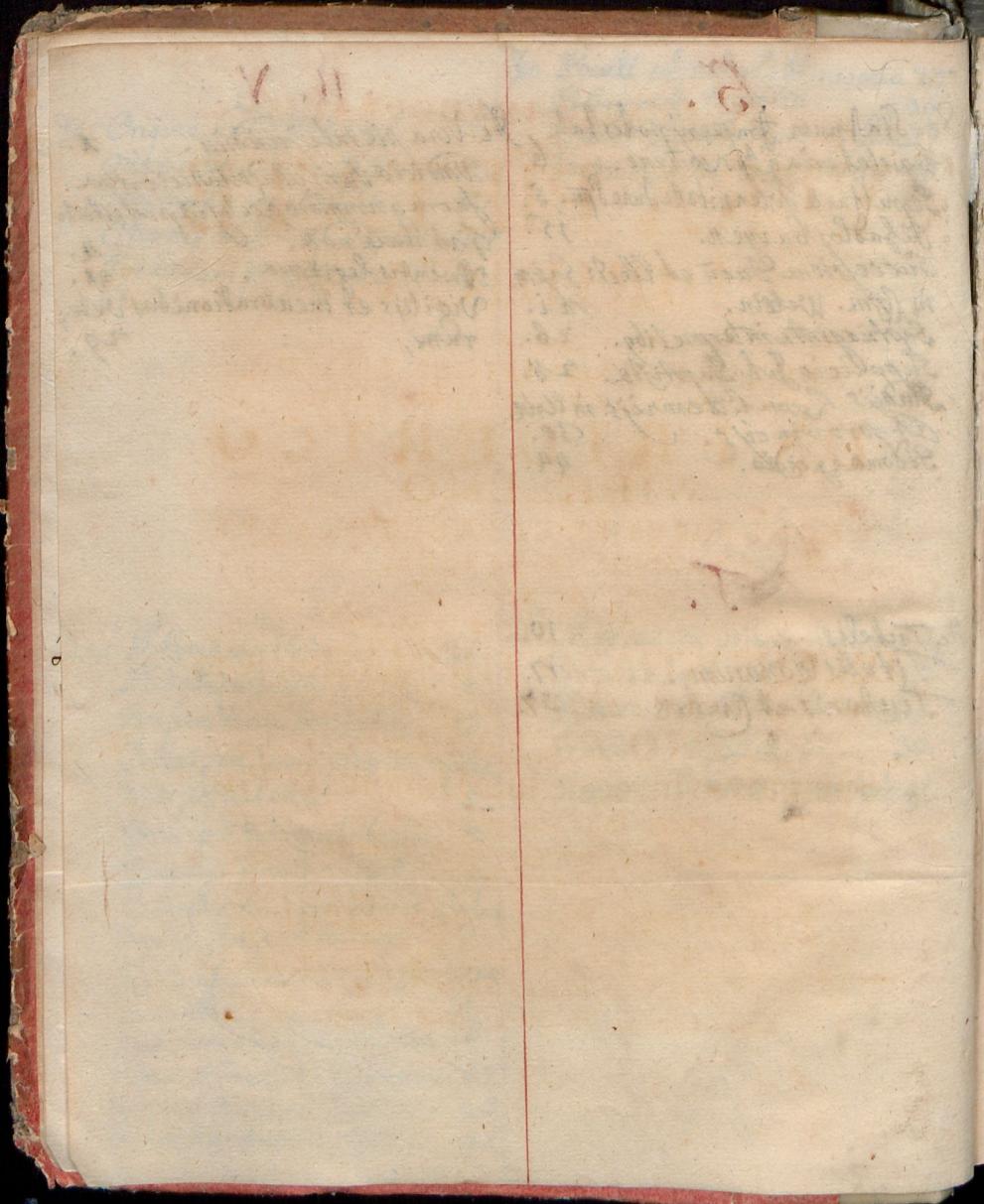
R.
De Romanoru primis Hostibus ex
Germania. 37.
Romanoru studi liberarioris
in urbe et provincijs. 30.
Regnoru et Histor. principio 41.

27.
6.
37
43.

5.
De Statu et Tempore protestante. 1.
legislatoria q[uod] ipsi contine. 6.
Reputatio & honestate Iure. 5.
Schadlos Burgen. 15.
Successione Ducu et Elect: Saxo.
in Com. Wetsin. 11.
Septuaginta interpretibz. 28.
Supplicio Joh. Baptista. 28.
Audijs Rom. litterarijs. in Urbe
et provincijs. 30.
Sodomee exordio. 44.

- ii. V.
De Vera pietate iudicia. 1.
Vindicio Senis Majestatice circa
facta q[uod] omnino per legide protestat:
fint uniuersitate. 4.
Viventis legitima. 11.
Vicilijs et hucibratiobus Vite,
relax. 29.

- T.
De Tutelis. 10.
Titulis honorum. 17.
Teutonis et Cimbriis. 37.

XV.

Q. D. B. V.
DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE
FIDEJUSSORE
INDEMNITATIS,

Von
Schadloß = Bürgen /

Quam,

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
CORONÆ BORUSSICÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE , &c. &c.
SUB PRÆSIDIO

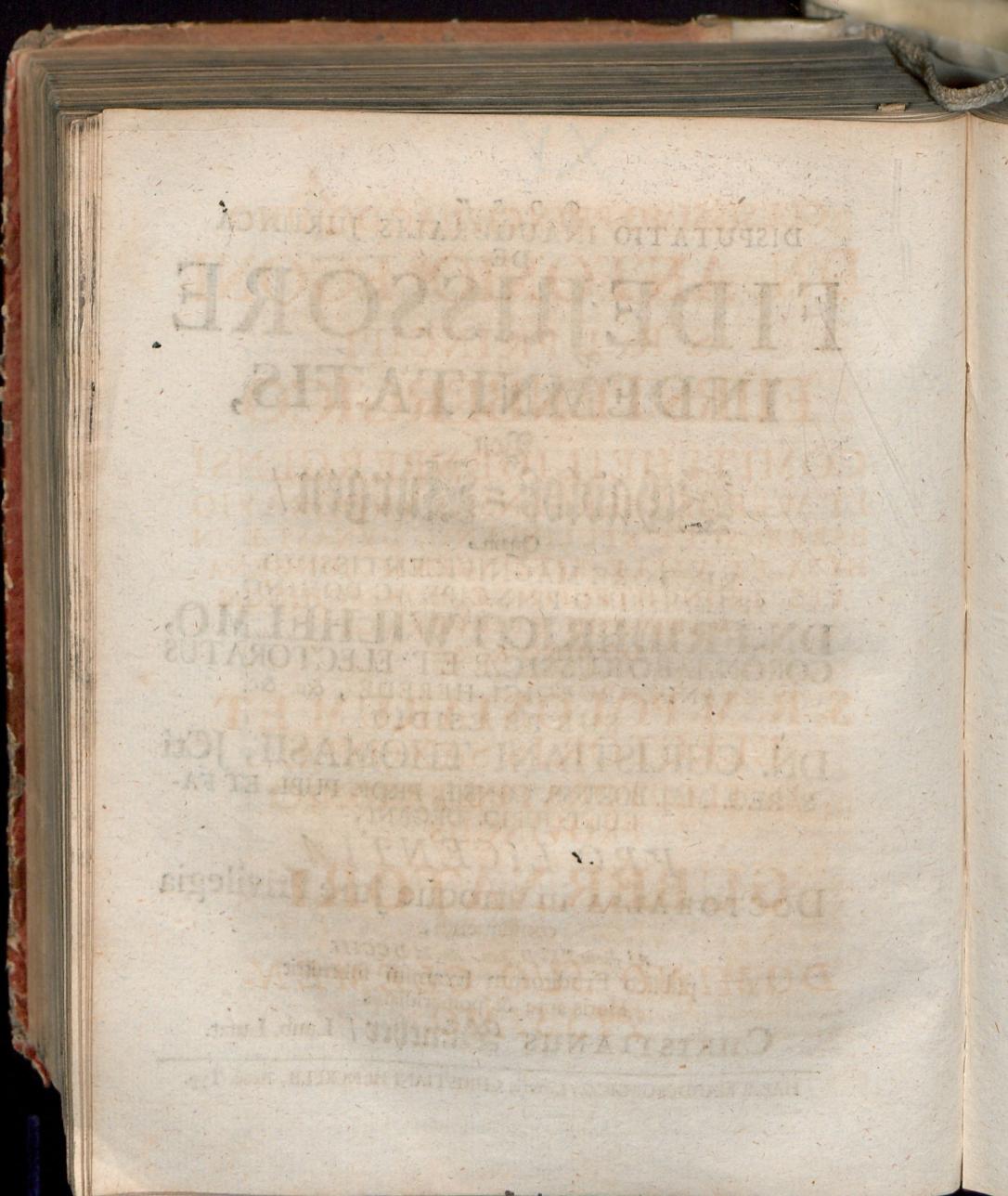
DN. CHRISTIANI THOMASII, JCti
S. REG. MAJ. BORUSS. CONSIL. PROF. PUBL. ET FA-
CULT. JURID. DECANI,

PRO LICENTIA
DOCTORALIA in utroque Jure Privilegia
consequendi,

Ad diem XXVII. Jun. An. MDCCIII.
publico Eruditorum Examini submittit
Horis ante & pomeridianis

CHRISTIANUS Bünther / Laub. Lusat.

HALÆ MAGDEBURGICÆ, Litteris CHRISTIANI HENCKELII, Acad. Typ.

CELSISSIMO PRINCIPI AC DOMINO
DN. ANTONIO EGONI
S. R. I PRINCIPI
FÜRSTENBERGICO
COMITI HEILIGENBERGENSI
ET WERDENBERGENSI, LANDGRAVIO
BARRENSI ET STULINGENSI, DYNASTÆ IN
HUSA ET VALLE KITZINGENSI, JUNGENA-
VIÆ, TRONCHTELFINGÆ, DONESCHINGÆ
VARIVAGH ET VITRACI
DOMINO &c. &c.

S. R. M. POLONIARUM ET
ELECTORIS SAXONIÆ
IN ELECTORATUS SAXONICI
PROVINCIIS
GUBERNATORI
*DOMINO SUO CLEMEN-
TISSIMO.*

CELSISSIME PRINCEPS
DOMINE CLEMENTISSIME.

Nxiè forsan excusanda effet mea, CELSIS-
SIME PRINCEPS,
audacia, dum CEL-
SISSIMO TUO
NOMINI, levidens es hasce pa-
gel-

gella s̄ sacras esse iussi. Duo verò
CELSISSIME PRINCEPS ,
si pensitaveris , ipsem̄ gratiosè
non tantum me excusabis, sed jure
meritòq; me id fecisse insimul judi-
cabis. Dissertationem vides, vari-
as in Legum veritates inquiren-
tem, quidve in fide semel promissa
justum ac æqvum sit exponentem.
Quid mirum itaque si ea PRIN-
CIPI offeratur, Legum o-
ptimarum peritisimo,
Justitiæ observatori
constanti, perpetuo, ac
Integerrimo.

Lusatus sum, h. e. ex provincia
ortus, quæ gratiæ juxtim ac
Justi-

Justitiae tuæ singulares
quotidiè sentit radios. Lege ita-
que naturæ obligor , ut **gra-**
tiam patriæ meæ exhibitam ,
quacunque subiectissima mentis
veneratione colam. Satis sic, ut
spero , CELSISSIME PRIN-
CEPS, offerentis excusata eritau-
dacia. Coeterum Divinam Maje-
statem veneror, velit CELSITU-
DINI TUÆ eas quotidiè adjice-
re animi & corporis Vires, quæ tan-
tis laboribus , tantis Curis , tantis-
que Vigiliis, quas pro salute tran-
quillitate & Incremento totius Sa-
xoniæ unicè suscipis , ulterius per-
ferendis , sufficiunt. Sic florebit
TUO sub augusto PRÆSIDIO
Saxonia & in Saxonia dilectissima
mea

mea Patria, ubique verò in æternum
florebit CELSISSIMI Tui No-
MINIS memoria, ut singulare ex-
emplar, PRINCIPIS justi, pro-
biac clementis,

CELSITUDINI TUÆ

Lipſ. d. 22. Junii
An. 1703.

Humillimo obsequio Devo-
tissimus
CHRISTIANUS Günther,

Q. D. B. V.

PROOEMIUM,

Uplicem communiter consti-
tuere solent Juris Doctores *sti-*
pulationem aliam *Principalem*, *Ac-*
cessoriām aliam. *Illa*, per se et-
iam sine ulla alia obligatione
subsistit; *Hec* verò, præexisten-
tem aliquam obligationem, cui accedat, semper
requirit. L. 95. §. 3. ff. de solut. diciturque in specie
Fidejusso. Variæ autem *fidejussionis* dantur species.
Fidejussor enim non principali solummodo, sed
accessoriæ insimul accedere potest obligationi,
hinc vel *Principalis* vel *Succedaneus* germanicè *ein Rück Bürg* / qui pro accessorio debito seu fide-
jussore obligatur, uti constat ex L. 8. §. fin. de fide-
jussor. Deindè est vel *simplex*, qui simpliciter pro
debito se obligavit, vel *Indemnitatis* germanicè *ein Schadloß Bürg* / qui in residuum quasi suam
interponit fidem creditori, si à debitore is suum

A

fortè

fortè consequi nequeat , vel damnum aliquod sentiat. Et de ultima hac fideiūssione specie , concessa mihi à magnifica facultate Juridica pro summis in utroque jure honoribus consequendis, disputandi facultate , paucula pro ingenii modulo concipere constitui. Præsentem verò materiam ideo mihi selegi, quia non vanas ac inutiles sapit subtilitates, sed ab ipsa necessitate ac quotidiana utilitate se potius commendat; nec quantum mihi constat, utilissima hæc materia, unquam à Doctoribus ex professo est pertractata , sed, uti ILLUSTRIS Dn. RHETIUS in Dissertatione de jure fideiūssorum , Francof. ad Viadrum habita §. 21. loquitur , *incidenter tantum ē levi quod ajunt brachio , proposita.* Ne verò sine methodo ac ordine procedam, secundum causas Indemnitatis fideiūssores consideraturus, singula sequentibus septem succinctis capitibus includam. Ita ut I. de Definitione ac Divisione, II. de Subjecto III. de Objecto, IV. de Forma, V. de Fine, VI. de Effectibus tandem VII. de Contrariis agat. DEUS O. M.
laboribus nostris clementer
annuat.

CAPUT

33 (3) 33

CAPUT I.

De

DEFINITIONE & DIVISIONE.

§. I.

Turpe equidem ac inconveniens videtur *Franc. Mantic. de conject. ult. volunt. L. 1. t. 1. n. 1.* prius determinare, quām terminos nec non vocabulorum significaciones intelligere; nihilominus tamē supervacaneus ac tediosus mihi videtur hic locilabor, prolixē in Etymologiam, *Fidejussoris Indemnitatis* inquirere. Juris enim perito non potest non esse notum, *Fidejussoris* vocabulum esse compositum à *fide* & *jussione*, ut fidejussor itaque nihil aliud sit, quam *is, qui fides na* jubet scil. debitori credere *L. 60. §. 1. ff. mand.* Per vocem verò *Indemnitatis* intelligitur damni avercio vel præstatio, die *Schadloßhaltung* / quo in sensu in jure nostro frequentissimè usurpatur: Imprimis ubi *L. L. de indemnitate cautione, seu de indemnitate præstatione loquuntur, uti appareat ex L. 16. §. 14. ff. ad SCt. Trebell. & L. 8. §. 1. ff. ad SCt. Vellej. L. 14. in fin. ad SCt. Trebell. & L. p. ff. de Magistr. conven. Fidejussor indemnitatit itaque vernacula nostra exprimi potest quām optime: Ein Schadloß Bürge.*

§. II.

Minus accurate autem à nonnullis fidejussor indemnitatis vocari solet *ein Rück-Bürge* / quod Dn. Eckoldus in *Compendiar. Pand. Tract. t. 46. Tit. 1. §. 12.* Schneidew. ad *Instit. Tit. de fidejussor. §. 1. n. 6. Philipp. Eclog. 64. n. 12.* aliquę faciunt. Confunditur enim sic *Fi-*

Indemnitatis
fidejussor
Unde sic di-
catur

an germ. re-
ste dicarur
Ein Rück-
Bürge ? N.

A 2 de-

CAP. I. DE DEFINITIONE

Differunt enim inter se
nim

ratione obli-
gationis cui
accidunt.

ratione modi
seu formula
constituendi.

Eius descri-
ptio.

4. *fidejussor Succedanus & Subalternus cum fidejussore Indemnitatis*, qui tamen re vera inter se differunt. Fidejussor enim Indemnitatis der Schadloß Bürge / regulariter & plerumque obligationi principali accedere solet, dum creditor de Indemnitate cavit. *Fidejussoris vero fidejussor seu succedaneus, nunquam sed tantum Obligationi accessoriæ; intercedendo nempè pro primo & aliis fidejussoribus, quibus creditor non satis fidem habet, ut eorum fidem quasi suffulciat. Vocatur alias etiam surrogatus, Vicarius subalternus: & sic accuratius germanice dicitur. Ein Rück-Bürge.* Siquidem & modo seu formula constituendi differunt. Succedanus enim eum in casum se soluturum promittit, si & debitor & fidejussor destinato tempore non solverint, Er verspricht im Fall der Debitor Principalis und dessen Bürge Cajus zu gesetzter Zahlungs-Zeit mit der Zahlung nicht inne halten würden/ dafür als Bürge zu stehen und zu hassen. Econtrariò indemnitatem promittens cavit tantum: Er wolte gut vor die Schuld seyn/ und ihn Schadloß halten. Hinc ille Excussio-nis beneficio, ad instar alterius fidejussoris simplicis, renunciare potest, hic verò nequit, ut infra docebitur. Quare & hic noster à promissione indemnitis accurate loquendo, ein Schadloß Bürge / vocatur.

S. III.

Describimus itaque Eidejussorem indemnitas, quod sit persona ad fidejubendum idonea, quæ in subsidium demum & eum Casum, si creditor a Debitore principali vel ejus fidejussoribus suum consequi nequeat, se soluturum, creditorumque sic indemnem præstare promittit. vel juxta Dn. Eckoldum in Compend. Pand. Tr. L. 46. Tit. i. §. 26. est is, qui

ET DIVISIONE.

§

qui se obligat ad id, quod Creditor, à debitore, consequi & servare neguit; sive: qui in subsidium promittit quanto minus à debitore Creditor consequi potest. L. 63, ff. de fidejuss. L. f. ff. de Reb. Cred. L. 116, ff. de V.O. L. 21, ff, de solut.

§. IV.

Non uno autem modo suam interponere solet fidem Indemnitatis fidejussor. Vel enim generaliter vel restricte indemnitatem promittit. Et generaliter quidem si in omnem quasi causam, omneque damnum occasione istius rei creditori obveniens, se obligat, id quod in obligatione hisce plerumque verbis exprimitur: *Dass Er ihm vor allen und jeden Schaden / so nur auf einigerley Art und Weise aus der Sache ihm entstehen oder zuwachsen könne/ gut seyn wolle. Restriktē verò fit, si usque ad certum tempus, vel ad certam tantum quantitatem Indemnitatem pollicetur. v. g. Dass Er ihn bis auf die Hälften schadlos zuhalten verspricht.* Deinde est etiam indemnitas cautio vel *pura vel conditionata*: vel *Expressa* vel *tacita*, de qua infra Cap. 3. & tandem vel *Conventionalis* vel *Legalis*. Ad *Ad Legalem* Indemnitatis fidejussio- nem refertur

1) *Confidejussoria obligatio ex Epistola Divi Hadriani, in §. 4. f. de fidejuss.* Si enim unus solvendo non est, hoc ceteros onerat; Lex igitur quasi præsumit reliquos confidejussores pro ratis confidejussorum litis contestatae tempore solvendo non existentium, creditori indemnitatem promissæ. Nec non 2) *in L. 48. ff. de Fidejussor*, ubi masculus cum femina fidejubens, subducta muliere creditori pro solidō indemnitatē promissæ jure intelligitur. Cum scire potuerit, vel ignorare non debuerit, mulierem frustra intercedere. Pariter

A 3

se

quot modis
fit hec fide-
jusio.

I.

Confidejus-
soria Obliga-
tio ex Episto-
la D. H.

2.

Casus L. 48.
de fidejuss.

3.
Si inter plures Tut. vel Curat. administratio diversa.
se res habet 3) in pluribus Tutoribus vel Curatoribus, divisa enim inter eos administratione bonorum pupillorum vel minorennum, & uno in iis male versante, reliqui excusso administratore in subsidium quasi indemnitis fidejussores tenentur. L. 55. pr. ff. de Administ. tut. L. 2. C. de div. tut. Maxime si ipsi inter se tutelam diviserint. d. L. 2. jure etiam moderno, teste Carpzov. P. 2. C. II. def. 36. Disserit Berlich. P. 3. Decis. 328. n. 3. Sin a testatore vel Magistratu divisio facta tum demum de indemnitate convenientiuntur, si ob dolum aut culpam suspectum non postularerint collegam. L. I. §. 15. ff. de tutel. & ration. conf. Struv. Syntag. Jur. Civ. Exerc. 31. tb. 39. Sic et si 4) Fidejussores tutoris & Curatoris beneficio Divisionis non fruantur L. fin. ff. Rem Pup. salvo. Ordinis tamen gaudere atque adeo non nisi de indemnitate pro se invicem obligari. arg. Nov. 4. c. 1. janct. L. 6. ff. de Fidej. & mand. L. 1. §. 10. ii. ff. de tutel. & ration. communiter concluditur. Struv. I. s. tb. 79. & Eckold. ad ff. L. 27. tit. 7. §. 2.

CAPUT II.
De,
SUBJECTO.

§. I.

Diximus itaque quid sit Fidejussor indemnitis, & quot modis intervenire possit. Nunc ad subjectum pervenientum est. Contrahentibus enim ante omnia incumbit in qualitatem personarum inquirere, nam contracturus non debet esse ignarus conditionis illius cum quo contrahit. L. 19. pr. ff. de R. J.

§. II.

Quis? de in- Doctrinae autem gratia dispescimus subjectum cum
Phi-

CAP. II. DE SUBJECTO.

Philosophis in QVOD & CUI. Videndum igitur QVIS⁷ demnitatem
Indemnitatem promittere posse, & CUI, haec promis- caverre posse
fio fieri queat. De priori generalem hanc formamus traditur
regulam: *Omnis is de idemnitate potest caverre, qui pro Regula ge-
alii fidejubendo se obligare.* neralis.

§. III.

Prohibentur autem certae personae ita, ut vel peni- 2.
rus fidejubere nequeant, vel non sola possunt, sed aliena Recensentur
demum autoritate, certaque legis circumspectione ac- persone in
cedente. Ad priorem classem omnes ii pertinent, qui specie pro-
vel ob corporis aut animi vitium a fidejussione arcen-
tut, ut infantes §.10. J. de inutil. stipul. furiosi, §.8. J. ejusd.
mente capti, prodigi. &c. L. 6. ff. de Verb. obl. L. 40. ff. de R. J.
Ad alteram vero classem referuntur imprimis Fæmina,
quæ, dum per Senatus Consultum Vellejanum in gene- Cessat Scti
re pro aliis intercedere prohibentur, nec de idemnitate Vellejani
cavere poterunt. Leges enim ideo fidejubendi facul- beneficium,
tatem iis adimunt, ne fragilitate sexus & naturæ suæ, in
repentinam deducantur inopiam uti loquitur Justinia-
nus in L. un. §. 15. C. de Rei Uxor. Act. junct. princ. J. quibus
al. lic. Quam plurimi tamen dantur casus, in quibus
Uxor salutari beneficio hoc uti nequit, sed pro aliis fidem
interponendo valide obligatur.

§. IV.

Et primo quidem de indemnitate caverre potest mu- 1.
lier, si beneficio Senatus Consulti Vellejani certiorata re- Si cetiorata
nuncia erit. L. f. & 4. ff. ad Scti. Vellej. Multum tamen in- renunciave-
terest an pro extraneo intercedat, an pro Marito. Pro illo rit.
si fiat intercessio, facilius admittitur, promarito vero longe Quid circa
difficilis. Cum facile persuationibus ac blanditiis renunciatio-
maritalibus, quin & vi metuve adhoc induci possit. nem obser-
vandum.

Hinc

a)
Si pro extra-
neo fiat.

b)
Si pro mari-
to interce-
dat,

Hinc si pro debitore extraneo intercedit, subsistit renunciatio sine juramento, & valida etiam extrajudicialis est, si sufficiens modo certioratio praeceperit, & specialis deinde subsequuta fuerit renunciatio. Hering *de fidejuss. c. 7. n. 477. & Gail. L. 2. Obs. 57.* Longe vero majori cautione ac circumspectione opus est, si uxori pro marito fidem interponat, ob rationem jamjam allegatam. Ideo simplex renunciatio minime sufficit, sed necesse est, ut formale accedat juramentum. *Artb. si qua mulier. C. ad Sct. Vellej. & Dec. Elect. Nov. 25.* Neque sufficit in chirographo, extrajudiciali juramento indemnitatem promisso mulierem, sed in judicio requiritur fiat, prout expressè in *all. Dec. Elect. sanctiurum & in causa Mathei Schillings contrà Hanß Gatzweilern und dessen Ehe- weib. Ao. 1685. Mens. Nov. à Scabinis Lips. in prætorio Lipsiens. pronunciatum legi:* Das Bekl. Gatzweiler auf anderweit vorgehender Ladung in Person zu erscheinen / und die originaliter producire Schuld: Verschreibung sub A. zu recognosciren pflichtig/wiedrigen Frß wird solche pro recognito billig gehalten/ ferner darauf zu beschehen was Recht ist. Deßen Ehe- weib hingegen ist auf die Klage sich einzulassen nicht schuldig.

§. V.

Renunciatio
coram quo-
cunque Ma-
gistr. fieri
potest.

Id tamen præcisè non requiritur, ut coram competente judice fiat, sed quia est actus voluntarie jurisdictionis coram quoconque Magistratu firmiter expediri potest. Ita enim non attenta Uxor's exceptione, quod confirmatio obligationis, in qua continebatur jurata intercessio, non coram competente magistratu oppidano, sed in Præfectura tantum Lipsiense, facta esset, pronun-

cia-

CAP. II. DE SUBJECTO.

9

ciatum à Dn. Scab. Lipf. Ao. 1685. Mens. Sept. Vidi in causa Concursus Lucas Kühns. verb. VI. 600. Thlr. sāmt Interesse moræ der Hochwohlgebohrnen Frauen Ursulen Catharinen / Gräfin von T. besage Arrests vom 1. Nov. 1684. daferne sie auch von des Schuldners Vermögen ihre Befriedigung nicht erlanget / wird ihr solche von dessen Ehe-Weibes Vermögen / Kraft conventional-hypothec am 8. Oct. 1683. billig geleistet.

§. VI.

Aliud tamē vi peculiariis alicuius statuti Lipsiae obtinet, ubi mulier pro marito in loco judicij, autoritate Curatoris interveniente intercedens, doti ac beneficio Scti Vellejani etiam absque juramento efficaciter renunciare potest. *vid. Dec. Elæct. Nov. 25. ibique Philipp. Obs. 1. n. 7. p. m. 484. & ad Dec. El. Nov. 6. Obs. 2. p. m. 155.* Multò igitur magis vi dicti Statuti *Juri tantum Pralatinis* in favorem Creditoris alicuius absque juramento judicialiter renunciare potest. *Dass sie ihme mit ihrem Einbringen nachsehen wolle &c. & sic secundum quid illum præstare indemnem.* Atque ita respondeunt Domini Scabini Lipf. Mens. Febr. Anno 1696. Dieweil aber dennoch durch ein absonderliches der Stadt Leipzig Statutum, daß ein Eheweib mit Zuziehung ihres Curatoris gerichtlich ohne Eyd / auch wegen ihres Heyraths Guths vor ihren Ehe-Mann intercedire / und in favorem des Gläubigers / der falls sonst zustehenden Erstigkeit renunciren könne / verordnet / also darauff daß im gegenwärtigen Falle die verzicht / citrä Juramentum geschehen / kein Absehen zurichten / zumal da kein Constitutum hier verhan-

Per statutum
juramentum
potest remit-
ti.

B

den.

den. xc. so möchte die Pia causa, davon Eure Frage
meldet / an Ursulà Stelle in der Designation Urthel
wohl gesetzt werden. V. R. W.

§. VII.

An praefito
juramento
certioratio-
ne opus? Aff.

Moveri hic alias solet à DD. quæstio , parum utilis : An etiam certioratione opus sit, si mulier sub jura-
mento indemnitatem promiserit ? Franzk. ad tit. ff. de
SCt. Vellej. n. 28. Gail. L. 2. Obs. 77. n. 9. Zanger de Except.
P. 3. c. II. n. 163. Supervacaneam quasi putant certioratio-
nem, cum juramentum loco certiorationis sit. Minus
tutum tamen id esse statuo cum Mevio *Jur. Lubecens. L.*
I. tit. 5. art. 7. n. 121. Sexus enim foemineus fragilis est ,
nec jura sua semper capit ; & ne postea excusationis lo-
co allegare posfit, se ignorasse, quod juravit, cautius
procedunt tam judex, tam partes juramento sufficien-
tem ac perspicuum Muliebris istius beneficij explicatio-
nem præmitendo. Nec facile dabilem credo ejusmo-
di casum, quo judex officij sui adeo immemor absque
certioratione foeminam in judicio ad juratam renuncia-
tionem admittat , quin potius inserta Instrumento re-
nunciationis confirmatorio semper videmus verba :
*Dass sie nach vorher bestehener deutlichen Erflä-
rung des Vellejanischen Rathschlusses und der Avth.*
Si qua mulier C. ad SCt. Vellej. Krafft deren keine We-
bes-Person sich für einen andern / vielweniger ein
Eheweib sich für ihren Ehe-Mann kraftiglich denen
Rechten nach verbürgen könne. xc. xc.

§. VIII.

^{2.}
Obligatur
mulier si pe-
cuniam ac-
cepit,

Obligatur secundo quoque mulier de indemnitate
cavens, *Si pro cautione pecuniam acceperit.* Eo ipso enim
dum lucrum ex fidejussione captavit, indigna videtur
Legis

CAP. II. DE SUBJECTO.

II

Legis auxilio, quæ fragilitati sexus tantum volebat consultum. *L. 23. §. 1. C. ad SCt. Vellej.* Et non levitate, quam lucri cupiditate ducta videtur, mulierque augustinissimum hocce Senatus beneficium quasi pretio nummario aestimata. Hering. de fidej. c. 7. n. 433. Brunnem. in Comm. ad all. Leg.

§. IX.

Neque Tertio ad eam mulieris intercessionem, *que pro Dotे facta est*, SCti Vellejani potestas extenditur. *L.f.C. ad SCt. Vellej.* Sicut nec Novellæ 134. c. 8. & inde desumptæ Avthenticæ, *si qua mulier C. d. t.* Cum tantus dotum sit favor, ut antiqui juris conditores, saepius Legis severitatem temperaverint. Ut loquitur *c. L.f.* Adde quod Dotis causa pia sit: Unde & mulier si ea in opinione sit, ut credat, se pro dote obligatam, quicquid dotis nomine dederit, non reperit, sublata enim falsa opinione, relinquitur pietatis causa, ex qua solutum repetinon potest, ut ait Julianus in *L. 23. §. 2. ff. de Cond. inideb.*

§. X.

Et Quarto tandem firmiter obligatur fœmina ex intercessione *si minori, tertio pecuniam mutuanti indemnitatē* promittat. *L. 12. ff. de minor.* Leges enim tunc ætatis magis, quam SCtirationem habent. *L.u. §. f. ff. d.t.*

^{3.}
pro Dotе si
intercedit

^{4.}
Si Minor i.
demnitatem
promittat.

§. XI.

Tantum de mulierum intercessionibus. Sed nec *Pupillum* sine tutoris autoritate, neque *Minorenem* sine Curatoris consensu, Indemnitatis fidejusflores esse posse, constat *arg. pr. & §. 1. J. de authorit. tutor. item arg. §. 9. J. de iniust. stip.* Pro iis tamen de indemnitate, cœvens validè obligatur. *L. 25. ff. de fidej. & mand.* ibique

B 2

Gott-

pro quo in
specie pupi-
lus & mino-
rennis.

non vero filiusfamilias.

Gottfredus conf. §. 6. cap. 6. An vero *filiusfamilias* absque patris sui consensu pro aliis se interponere, deque indemnitate caverre possit? dubium sane non est arg. §. 6. 3. de *inutil. stipular.* Filiusfamilias enim omnes omnino contractus celebrare potest solo mutuo, ob Senatus Consultum Macedonianum, excepto. At firma licet sit obligatio, differenda tamen est executio usque post patris mortem. L. 1. & tot. tit. ff. & Cod. quod cum eo ne contrahendo à filiofamilias patri invito ususfructus minui vel auferri queat. Nisi habeat bona castrensis vel quasi castrensis, quorum intuitu pro Patrefamilias habetur. L. 2. ff. ad Scrit. Maced. L. 8. & 6. C. de *Advoc.* vel peculium adventitium irregulare, in quo pater nec proprietatem nec Usumfructum habet. arg. Nov. u7. c. 1. Bachov. ad §. 1. 3. per quas person. cuique acquir. L. ult. §. 1. C. de bonis qua lib.

§. XII.

Cui indemnitas pronitri queat.

Accédere autem potest Fidejussor Indemnitatis tum *Obligationi, Principali*, ita, ut creditor i damnum aliquod metuenti de indemnitate caveat, tum etiam *Accessorie*, qui fidejussoris quasi fidejussor est, id quod quotidie contingere potest, ut fidejussoribus nempe à Reo Principali alii constituantur fidejussores, qui priores fidejussores servent indemnes, & itidem appellari queunt Indemnitatis fidejussores, succedanei seu subalterni Rück-Schadloß-Bürgen.

CAPUT III.

DE OBJECTO.

§. I.

*Objectum
hujus fidej.
cum aliis
commune.*

Objectum fidejussoris Indemnitatis commune est cum aliis fidejussoribus. Is enim accedere potest ad ob-

je-

CAP. III. DE OBJECTO.

13

ligationem tūm Civilem tūm Naturalēm arg. §. 1. J. de fidej.
L. 16. §. 3. ff. eod. Principalem & Accessoriām L. 8. §. f. ff. de
fidej. Puram & Conditionalem vel in Diem §. 5. J. cod. L. 70.
pr. ff. eod. Presentem & Futuram §. 3. J. cod.

§. II.

Merē tamēn *naturalis* Obligatio non sufficit. Qua-
lis illa est: cum quis ad ~~ārtidwēa~~ tenetur promissioque
pudori ac honestati naturali solummodo relinquitur. L.
25. §. 11. ff. de hered. petit. Sed talis requiritur, cui licet
non actionem, alias tamen effectus remissiores tribuit
Jus Civile, puta retentionem L. 10. ff. de SCt. Maced. & ut
repetitio cesse L. 51. ff. de Cond. indeb. L. 6. §. f. ff. de fidej.

§. III.

An verō in *Delictis* fidejussio indemnitatē locum
habeat, non absque distinctione asserri poterit. Utiq;
enim videndum erit, an quis alteri indemnitatē pro-
mittat, in *Delicto* jamjam perpetrato, an vero in *delicto* ad-
huc perpetrando. Priori casu iterum probē animadver-
tendum num *Civiliter*, an verō *Criminaliter* agatur. Illo
casu utique admittitur fidejussor hoc verō non. Hahn. ad
Wesfnb. L. 46. tit. 1. n. 4. Pœna enim debet tenere suos
autores, & nemo est membrorum suorum Dominus. L.
13. ff. ad Leg. Aquil. Altero autem casu, in *Delicto* nem-
pē perpetrando nullius momenti est indemnitatē promis-
sio. Sed licet in re turpi & illicita, nulla detur obliga-
tio, imprimis autem turpe mandatum inter mandantem
& mandatarium non sit obligatorium; Obligatio tamen
ab utraque parte oritur respectu Reipublicæ ad pœnam,
aut ratione tertii ad damnum resarcendum. §. 7. J. de
mand.

B 3

§. IV.

§. IV.

interdum iudicii praestatur indemnitas cautio. Quamvis alias judicii non liceat, processum ab Executione inchoare, in impetrando tamen aresto, debitoris de fuga suspecti, vel obtainenda incarceratione delinquentis remotis saltem indicis gravati, excusatur judex si impetrans judicii & judicio indemnitas cautionem praestat. Dass er den Richter und das Gerichte vertreten und Schadlos halten wolle. Quam cautionem vel impetrans ipse, vel tertius pro eo, fidejubendo praestare vallet. conf. Leipziger Handels-Gerichts-Ordn. Tit. 10. in fin.

in quolibet
contractu in-
tervenire por-
est. Indem-
fidej.

Tandem in quolibet ferme contractu intervenire potest fidejussor indemnitatis. v. g. in Locatione & Conduktione pro Conductore de indemnitate, tam ratione mercedis quamdam cauere quis potest. Id quod in aliis quoque procedit contractibus.

CAPUT. IV.
DE FORMA.

§. I.

Forma vel
Substantialis

vel
Accidentalis

Forma duplex est: vel Substantialis vel Accidentalis. Illa est ut fidejussor creditor i ita indemnitatem per stipulationem promittat, ut nihilominus principalis debitor obligatus maneat. arg. l. 23. C. de fidej. Et iure Civili quidem cautio haec, uti omnes aliae stipulations, inter praesentes celebranda erat. §. 5. J. de inutil. stipul. & L. 52. §. 2. ff. de Obl. & Act. Hodie tamen per Literas ea eriä fieri potest. Gottofr. ad L. 22. C. de fidej. Bachov. ad Trent. vol. 2. Disp. 28. tib. 4. lit. a. Accidentalis vero, diversimode fit. In-

CAP. IV. DE FORMA.

15

Indemnitatis enim fidejussor intercedit *vel expressis verbis* & *hæc sit vel bis* *vel tacite;* pure vel sub conditione, aut in diem; *vel expressis verbis* *vel tacite* in genere daß Er ihme vor allen und jeden Schaden gut seyn wolle / vel ad certam tantummodo summam principalem, daß Er ihm dieser 1000. Thlr. halber schadlos halten wolle.

§. II.

Cum *tacita Indemnitatis fidejussione* affinitatem aliquam habere videtur *Commendatio* vel *Laudatio seu affirmatio aliquem esse solvendo.* Nam et si *Commendatio* regulariter non involvat fidejussionem, nec inducat mandatum. *L. 12. ff. mandati.* utcunque intercesserit consilium, cuius nulla obligatio est, *L. 47. ff. de R. J.* nisi sit fraudulentum, *§. 6. J. mandat.* Jure tamen Saxonico introductum est, ut ejusmodi commendationes ac laudationes inter mercatores obligationem producant, tacitamque indemnitas fidejussionem involvant *Decis. El. Nov. 42. ibique Philipp. addessis Dn. Aug. Bened. Carpzov. Diff. de Commendatione Iob. Köppen Dec. 30. n. 9. Carpzov. Definition. P. 2. C. 18. d. 24. Finkeltb. Obs. Pract. 16. n. 7. & Mev. ad Ius Lubecens. L. 3. tit. 10.*

§. III.

Generalem indemnitas cautionem longe pingvi- Generalis in-
rem esse Restricta ad certam solummodo summam, ne- dem. Caut.
mo facile dubitabit. Illa siquidem in omnem causam, ne
prefertur
tam principalem quam accessoriām, ad Usuras nempe Restricta.
& expensas vel omne altud damnum inde emergens, se ex-
tendit. Ad usuras tamen usurarum non tenetur, nisi
speciali pacto id promiserit. vid. Illustr. Dn. Rhetii *Diff. su-*
pra in proemio alt. tb. 22.

§. IV.

§. IV.

Non immeritò tamen ad eum solummodo casum id extendendum esse puto: Ubi nempe per *se*, *immediatè* & *directo* ex isto negotio damnum obvenit; non verò si casu magis fortuito & per accidens damnum aliquod sentiat creditor. arg. L.26. §.6. & 7. ff. *mandati*. Casus enim fortuitus nullo in contractu est præstandus, cum illum nullum humanum consilium providere possit L.2. ff. de *ad quem referatur imprudentia judicis*. Hinc fidejussor indemnitas non obligatur, si per injuriam, vel ob ignorantiam, errorem, aut malitiam judicis damno afficiatur is, cui sententia in-justa, quidem judicis, & sententia in-justa, casu fortuito affiluntur. Ad casum verò fortuitum aliquem se obligare voluisse, non est verisimile, dum is neque prævideri, neque ullo humano consilio evitari queat. conf. Hering. de *fidej. c. 26. n. 45. seqq.*

§. V.

certis casibus limitatur. Tenetur autem fidejussor indemnitas de casu fortuito; si *vel ejus*, pro quo fidem interposuit, alterique de indemnitate cavit, *vel eorum*, qui *sub ejus potestate sunt*, *culpa casum præcesserit*. v. g. Si aliquis pro Conductore tam ratione mercedis quam ratione cuiuslibet damni, indemnitas cautionem præstabit Locatori, incuria autem vel conductoris, vel eorum quorum ministerio utitur, exorto incendiō, ædes pereant, tunc fidejussor idemnitas, casum hunc fortuitum præstare quoque adigitur. arg. L. II. §.3. ff. *Locat. Cond.* Maximè si cum malis hominibus convergetur, aut rixetur, malorumve hominum operâ utatur, & à vicinis admonitus eos haut dimiserit. arg. L. 25. §. 4. ff. *locat. conduct. junct. Decis. Elec.* Sax. 79.

§. VI.

Tandem ad formam fidejussionis indemnitas, id Magis non quoque pertinet; quod *arbitrius* quidem & *validius* obligari talis fidejussor possit, veluti pro simpliciter tantum obligato debitore sub juramento, vel hypotheca aut pignore, sub pacto executivo, L. 3. C. de Pagn. & hypoth. vel etiam pena, Hahn ad Wesenb. L. 46. T. I. n. 5. verb. tamen potest efficacius. Brunnem. in Exerc. ad Iusfit. tit. de fidejuss. § 5. Hering. all. tr. c. 24. n. 115. Eckold. Lib. 46. t. 1. §. 16. 17 In *Maius* tamen seu majorem summam obligari nequeat. Ejus enim obligatio accessio est principalis obligationis, plus vero nequit esse in accessione quam in principali re §. 5. J. de fidej. Imo ipsa natura fidejussionis indemnitas quae semper conditionalis & subsidiaria est, id planè non permittit.

CAPUT V. DE FINE.

Finis Indemnitatis hujus fidejussionis duplex est: Finis cum qualibet fidej. communis est. *Principalis & minus Principalis*. Utrumque cum qua- libet fidejussione communem habet. *Principalis* enim finis est, ut creditor, vel fidejussor, cui indemnitatem promisit, de damno vitando securus redditur nec non creditor diligentius cautum & tutius debeat, quod in obligationem est deductum L. 1. §. 8. ff. de Obl. & Act. §. 5. J. de fidej. & §. fin. J. de Replic. Minus Principalis vero est, ut eo magis debitori fides habeatur & credatur. §. f. J. quibus mod. re contrah. obl.

C CAPUT

¶ (18) ¶

CAPUT VI.

De

EFFECTIBUS.

§. I.

Indemnitat.
fidej. haber

I.
Ordinis be-
neficium.

& quidem in
excellenteriori
gradu.

AD palmariam ferme Dissertationis nostræ partem, nunc accedo. Inquirendo in egregios quos indemnitatis cautio præstat effectus. In genere autem notandum: *Omnia beneficia cuiilibet fidejus-
orum Nov. 4. c. i. concessa, Indemnitatis fidejussori quoque
competere.* Primo autem loco allegari meretur Excus-
sionis seu Ordinis beneficium, vi cuius ante excussum
principalem Indemnitatis fidejussor conveniri nequit.
Quæ quidem excusso adeò rigorosa est, ut ad sacrulum
usque & peram fieri debeat. Jason in §. fin. n. 6. J. de a-
ction. & Ludov. Gomez. in §. 7. n. 37. J. ejusd. tit. ubi in
„quiunt: Debtores excutari hodie in omnibus bonis,
„etiam usque ad indumenta, non relicta ipsis, nisi uni-
„ca veste, qua corpus tegant ne nudi incedant.

§. II.

Et hocce beneficium licet indistincte reliquis fide-
jussoribus quoque competit *Nov. 4. c. i. longè tamè in ex-
cellenteriori gradu*, id indemnitas fidejussoribus datum
est. Neque *commune* cum aliis fidejussoribus id habent;
Sed *proprium* iis est, non *tam ex natura* ut Eckolt. in Comp.
ff. tr. tit. de fidej. §. 26. tradit, *quam ex substantia Obligatio-
nis.* Cum enim sub conditione promiserit indemnita-
tem, à Reo nimurum si suum exigi non possit, vel da-
num incurrat, ante debitorem excussum conveniri
nequit, cum autem non constet, an & quale damnum
fen-

CAP. VI. DE EFFECTIBUS.

19

senferit. Hering. *de fidej. c. 27. n. 147.* Hahn ad Wesenb.
d. tit. n.s. verb. aut excusis.

§. III.

Hinc fidejussor indemnitatis, quamvis beneficio hinc ei licet
Excusonis renunciaverit, nihilominus tamèn id dein- renunciave-
ceps opònere, ac petere potest, ne ante principalem rit, opponi
debitorem conveniatur. Et licet alias unicuique per- tamen po-
missum sit, juri pro se introducto renunciare, *L. 29. C. de* test.
pact. id tamen faltem procedit, si natura vel potius substancialia istius negotii, cui renunciatum, renun-
ciationem non respuat. Finckelth. *Obs. Præc. 107.* Omnis siquidem renunciatio circa jus renunciabile ver-
satur, uti loquitur Dalnerus *de Renunciat. c. 6. n. 1.* Eam verò naturæ ac substancialia fidejussionis indemnitatis plane esse contrariam, eamque penitus mutare, appar-
ret ex §. præced. ideoque tale pactum pro non adjecto
habetur. *arg. L. 12. ff. de precar.*

§. IV.

Neque *jurata renunciatio*, à fidejussore indemnitatis Si vel maxi-
facta, prohibet, quo minus exceptionem excusonis mè jurato fa-
oponere queat creditori. Carpzov. *P. 2. C. 17. d. 7. in fin. e-*ctas fit renun-
jusd. Dec. 14. n. 7. Berlich. *P. 2. C. 22. n. 25. seqq.* Colerus *Proc.* ciatio.
Execut. P. 1. C. 10. n. 451. Struv. *S. J. C. Exerc. 47. tb. 43.* Et magna hodiè equidem juramentorum vis est, *arg. c. 28. X.*
de jure jur. quod verò per id, *salvo manente contractu sub-*
stantia istius mutari possit, valdè dubito. Hinc fidejussor
for Indemnitatis, si in conscientia se obligatum credit,
post jurtam recunciationem se hoc beneficio uti non
posse, utique cum Illustr. Dn. Stryckio *in tr. de Caut.*
Contr. Sect. 2. c. 6. §. 24. statuendum erit, non manere eum

C 2

fide-

fidejussorem indemnitatis, sed, vi juramenti, simplicis fidejussoris partes sua sponte citra necessitatem assumere.

§. V.

*An per statutum id auf-
ferri possit?* Sed ulterius quæri potest. *An per statutum aut con-
stuctudinem loci Indemnitatis fidejussori excussionis beneficium
aufserri possit?* Affirmare id equidem videtur Dn. Lau-
terb. in Diff. de fidejussoribus in genere §. 22. mihi tamen
sententia ista valde dubia videtur. Nam etsi statuta qui-
dem contra jus commune quid disponere valeant, non
aliter tamen id quam salva manente substantia contractus
sieri potest. Quia alias contractus iste non maneret quod
esse deberet, sed in aliud genus contractus vel conven-
tionis transiret, uti præced. in §. de juramento etiam
monuimus. Hinc licet teste Casp. Zieglero in Diff. de
Fidejussoribus §. 36. Norimbergæ beneficium excussionis ob speciale statutum, fidejussoribus alias non conce-
datur, valde tamen dubito, quin id ad indemnitas fide-
jussorem ibi extendatur.

§. VI.

*An pro natu-
raliter tan-
tum obligato de indemnitate cavers excusio-
nis beneficio uti queat?* Placet mihi cum Bachovio ad
B. uti queat? *N.* Nec illa hic prætereundā quæstio: *An fidejussor pro
naturaliter tantum obligato de indemnitate cavers excusio-
nis beneficio uti queat?* Placet mihi cum Bachovio ad
Treutl. Vol. 2. Diff. 28. tb. 5. Lit. D. negativa sententia. U-
bi enim nulla est actio, ibi nulla esse potest excusio. Atqui
in naturaliter tantum obligatum nulla datur actio, Ergo
nulla esse potest excusio. Ideoque ejusmodi fidejussor
hic obligatur non tantum fidejussor; Sed tantum promis-
sor principalis ex sua promissione. Etenim dum ejus-
modi obligationi, quam jure Civili non subsistere novit,
sponte accedit, non tantum donare, sed & ex sua perso-
na obligari voluisse præsumitur. Veluti si pro pupillo,
fine

CAP. VI. DE EFFECTIBUS.

21

fine authoritate tutoris contrahente quis intercesserit. L.
25. ff. de fidejuss. Bachov. c. I. Lit. B. cui etiam adstipulatur
Vinnius ad §. 1. Inst. de fidej. Locamer in questione. Justinian.
Q. 29. 8. Brunnem. Exerc. Inst. 19. ad Lib. 3. T. 21. p. m. 161.

§. VII.

Ad effectus cautionis indemnitatis quoque referendum: *Indemnitatis fidejussorum offerendo debitum, cogere posse creditorem, ad cedendum sibi jura & actiones.* Alias enim nonnisi contraria mandati actione agere potest, qua instituta consequitur quidem omne id quod pro debito solvit. c. 2. X. de fidejussor. L. 27. §. 4. ff. mandati. Hering. d. tr. c. 26. n. 60. seqq. Siquidem omnis actio contraria ad damni restitutionem tendit, & semper personalis est. Pingvior verò interdum est actio cessa quam hæc contraria. Nam jura & actiones si cedi sibi curavit omne jus tam personale quam reale, quod habuit creditor principalis, utpote in cuius locum succedit, consequitur. Adde quod integrum pretium exigere tunc valeat, tametsi aliquantò minus transfigendo solverit. Et huic cessioni minimè adversatur L. Anastasiana, ea dum facta sit, ex quadam necessitate & vi contractus præcedentis L. 28. ff. mandati L. 2. C. de fidej.

2.
habet benefi-
cium ceden-
darum actio-
num,

§. VIII.

Certis quoque casibus & ante solutionem Indemnitas fidejussorum, contra debitorem principalem agere potest ad id, ut solvat creditori, eumque à cautione liberet. c. f. X. de fidej. Imprimis v. si 1) inter debitorem & fidejussorem Indemnitatis expreſſe convenutum & aetum, ut ante solutionem & quandoconque libuerit, contra eum agere queat, L. 10. C. mandati. Schneider ad

C. 3

§. 6.

Interdum ante solutionem Indemnitas fidej. contra Debitorem haber actio-

nem.

3.

22 CAP. VI. DE EFFECTIBUS.

2. §. 6. *J. de fidejuss.* 2) Si debitör numis diu solutionem pro-traxit *L. 38. §. 1. ff. mandati all. c. f. X. de fidej.* Ne alias per-petua sit indemnitas cautio, semperque pertimeſcen-dum solutionis periculum. Harprecht. *ad §. 6. J. de fidej.*
n. 8. Iudicis autem arbitrio relinquendū effe, quando quis diu in obligatione stetisse dicendum, putat Schneidw.
loc. cit. Coler de Proc. Exec. P. 1. c. 10. n. 319. 3) Quando prin-cipalis debitör bona sua dilapidare incipit. Schneidw. *l. c. L. 10. C. mandati.* ibique Gottfredus & Brunnem. *in Comm. Cod. ad b. l.* nec non 4) Si ad longinquas & pericolosas partes se conferre velit debitör itidem afferit Schneidew. *l. c.* quam materiam more suo h. e. eruditè & accurate pertractavit peculiari in Dissertatione, occasione *L. 38. §. 1. ff. mandati.* Illustris Dn. Christianus Thomasius, *Lipsie babua:* de actione fidejussoris adversus debitorem an-tequam solvit.

§. IX.

An vero Creditorem etiam adigere ac cogere pos-fit ad agendum contra debitorem, communiter quidem aſſerere ſolent D.D. occaſione nempe *L. 22. §. 2. ff. manda-ti.* Hering. *de fidej. c. 27. p. 1. n. 196.* Struv. *Syntag. Jur. Civ. Exerc. 47. tb. 43. in fn.* Ex allegato textu autem id quo-modò probetur non video. *Rogatum lego, Compulſum* non lego, inquit Dn. Brunnem. *in Comm. ad b. l.* Si ta-men ultra definatum solutioni tempus, ulteriores mo-ras concedere velit creditor debitori, judique ex rei circumſtantiaſ appareat, in fidejussoris idemnitatis præ-judicium ac dāminum id vergere, ut tunc eum quere-la ſua contra creditorem audiat, eumque ad agendum contra debitorem compellat, æquum effe puto. *arg. L. 10. C. de mandatis.*

§. X.

§. X.

Diximus supra §. I. h. c. fidejussorem indemnitatis omnibus istis beneficiis ac juribus frui, quae aliis fidejussoribus salutariter sunt concessa. *An vero extipiendo eodem jure gaudeat?* breviter dicemus. Sunt autem exceptiones quas in judicio debitor creditori objicere potest vel *Reales* vel *Personales*. *Illas* quod attinet, eas fidejussori indemnitatis quoque inservire expediti juris est. *§. f. 7. de Replicat. L. 7. §. 1. ff. de Except.* Is itaque omni tempore si à creditore conveniatur ei opponere potest *Exceptionem solutionis, transactionis, jurisjurandi*, *L. 28. §. 1. ff. de jurejur. Rei judicata, dolí malí, quod metus causa Compensationis &c. &c.* quam si semel habuerit creditor, eaque uti intermisserit, suo non fidejussoris damno cedit. Vitium enim & culpa unicuique sua, non alteri nocere debet. Hering. *d. tr. c. 20. §. 6. n. 4. & c. 27. Part. 4. n. 36. seqq.*

§. XI.

Id verò non procedit in *Exceptionibus Personalibus*. Exæ enim cum certis personis vel ex partium conventione, vel ex speciali legis gratia ac dispositione concessæ ac propriæ quasi sint, personam quoque sequuntur, eamque non egrediuntur. Hinc beneficio Competentia, parentibus ac liberis, Patrono, Socero, Socio, Marito, Militi, concessò, non gaudet indemnitatis fidejussor. In individuo enim ex singulari & speciali privilegio certis personis est concessum, quas non egreditur. *L. 16. & seqq. L. 25. ff. de re judicata. L. 12. & 13. ff. de Solut. Matr. Hering. in sepe all. tr. c. 27. part. 4. n. 80.*

Except. Personales ei non inserviunt,

§. XII.

Valde tamen dubito fidejussori indemnitatis pro- Cautela ab
desse Heringio tra-

dita exami.
natur.

desse posse Cautelam ab Heringio c. I. n. 81. traditam
Dum Svasor ac author fidejussori est, ut, si nomine præ-
dictarum personarum ad solidi solutionem convenia-
tur, principali debitori tunc litem denuncient, ipse ut
compareat, & ex sua persona exceptionem objiciat, dicen-
do: sua interesse ne fidejussor in solidum conveniatur,
cui alias mandati judicio solidum solvere rursus esset
obstrictus arg. L. 8. §. 7. ff. mandati. L. 41. ff. de re judicata.
Eius enim obligatio ad omne damnum quocunque mo-
do id creditori obvenire potest, se extendit, à qua per
debitoris intercessionem liberari vix poterit.

§. XIII.

*an mortem
debitoris ex-
pectare tene-
atur credi-
tor? N.*

Sed cum de indemnitate saltim teneatur talis fi-
dejussor. Et incertum adhuc sit, an creditor, reverso, ad
meliorum fortunam, debitore, damnum sit passurus:
Quæritur: *an non expectare usque post mortem debitoris
teneatur creditor?* Negativa satis fundata videtur in §
fin. ff. de Replicat. Creditor enim qui à debitore bonis la-
pso suum consequi nequit, revera in damno versatur,
hinc meritò suum consequitur ab eo, indemnitatē qui
promisit.

CAPUT VII.

De

CONTRARIIS.

§. I.

Cessat In-
dem. fidej. si
interveniat.
Prescriptio.

VIdendum nunc ultimo loco, quibus modis Indem-
nitatis fidejussor obligatione sua liberaretur. Cef-
sat autem Indemnitatis cautio I. Si creditori justa
opponi possit prescriptio. Sed satis intricata hic
se

CAP. VII. DE CONTRARIIS.

25

se offert quæstio, in utramque partem à DD. ventilata.

An Interpellatio Principali debitori facta, novent fidejussori? Quæstio.

Affirmativam defendit Struv. S. J. C. Exerc. 47. §. 47. arg.

L. ult. C. de duobus Reis & L. 91. §. 3. 4. de Verb. Obs. cum quo etiam facit Hering. d. tr. c. 20. §. 18. n. 10. 13. 15. Contrarium vero asserit Carpzov. Dec. 34. Cujus opinio tum praxitum intentioni legis mihi videtur conformis.

§. IL

Sed nova hic emergit, perquam utilis & satis ar- Si creditor
dua quæstio: *Si existente super bonis Debitoris concursu*, ad liquidan-
Creditor ad liquidandum sub pena præclusionis citatus non, dum citatus
compareat, & præcludatur, num exceptione hac Indemni- emaneat, at
tatis fidejussor possea uti, seque adversus creditorem ea tue- F. I. libere-
ri posse? Videtur equidem hoc affirmandum: quia 1.) reconsentur
sibi siuæque negligentiae imputare debeat creditor, quod Rationes Af-
ob contumaciam præclusus sit. 2.) quod sublata Princi- firmantium.
pali actione cesseret quoque accessoria; maximè verò 3.) 1.
quod talis Creditor nihil juris amplius habeat, quod 2.
cedere fidejussori indemnitatis, beneficio cedendarum 3.
actionum gaudenti, posset, tametsi hic ad solvendum
paratus esset. quo inclinat Dn. Brunnem. *in Comm. ad*
Cod. ad L. 16. de Pignor. & hypoth. & in Comm. ff. ad L. 62. ff.
de fidejuss. n. 4. Pro Negativa autem facere posset, 1.) nec non Ne-
quod sicut Creditor talis non à Jure agendi contra debito- gantium.
rem penitus præcluditur, sed à Concursu saltem illius
Massæ: ita nec quoad 2.) Sublata sit principalis actio.
Tametsi enim talis creditor à Massa istius concursus
penitus removeatur, in suspenso tamen manent jura
& actiones illius, quoisque ad pinguorem fortunam
debitor pervenerit, & tunc utique eum competentibus
D actio-

26 CAP. VII. DE CONTRARIIS.

3. actionibus poterit compellare; ut proinde quodammodo omnino actio superfit fidejussori cedenda. Verum quia talis Creditor quamdiu spes est debitorem ad meliorem fortunam esse per venturum, damnum sensisse dici nequit, vix ac ne vix quidem ante mortem debitoris illiusque hereditatem excussum, de Indemnitate convenire poterit fidejussorem; adeoque vires potissimum Massa & bonorum Debitoris, & Concursus, hic attenderas esse dixerim. Ita, ut si Creditori ex iis, in suo ordine suaque classe locato, vel ex toto, vel pro parte satisfieri potuerit, sibi omnino praejudicasset creditor, quod citatus ad recipiendum creditum non comparuit, proindeque in contumaciae penam merito feret, quod sua culpa passus damnum sentire non censeatur, sicque nec de indemnitate fidejussorem conveniendi causam habeat L. 95. §. 11. ff. de solut. Quod si vero appareat, vel Creditor probare possit, se nibil vel ad minimum non solidum consequi potuisse, adhibita quantumvis omni diligentia, tantum abest ut sola illa emanentia intermino & praeclusio illius à Concursu quicquam praefidii afferre queat fidejussoris ut potius gratum ipsi esse debeat, quod creditor inanes sumptus haut impenderit, durioreinq; sic fidejussoris causam non fecerit. Si vero pro parte ex Massa solutione speranda fuisset, pro ea quoque fidejussor liberabitur pro residua deficiente nihilominus responsum.

an emanente
creditore fi-
dejussor li-
quidans ad-
mittendus?

N.

§. III.
Et quamvis disceptari alias soleat, num emanente, ad Concursum citato Creditore, fidejussor comparens & debitum pro quo fidem suam inter posuit, liquidans admittendus sit, & impedire queat, quo minus à Concursus Massa precludatur creditor? Proque affirmativa militare videarur; quod 1) ob suum proprium interesse, etiam sine manda-

to

CAP. VII. DE CONTRARIIS.

27

to quivis fidejussor intervenire possit; adeoque 2) hac in parte, pro una persona cum Creditore Fidejussor noster habendus; cum 3) suum magis, quam creditoris agat negotium, evitaturus solutionis periculum. In aliis tamen fidejussoribus facilius id admitterem, & in iis praeprimis, qui beneficio excusutionis renunciarunt: Berlich. P. 2. Decis. 207. n. 16. quam quidem in fidejussoribus Indemnitatis. Vel enim Massa creditur solvendo, & hinc quia fidejussor indemnitatis est, extra periculum, obstat ei exceptio tua nihil interest si creditor culpa sua damnum incurrat, atque hinc non competentis actionis exceptio: Vel non censetur solvendo, atque tunc multo minus fidejussori pro evitando damno laborare convenier, adeoque neutro casu ut extraneus Debitoris, fine mandato admittendus erit. arg. §. 18. J. de inutil. Stipul. §. 138. §. 17. de V. O.

§. IV.

Similiter excusatitur Indemnitatis fidejussor, si excusatatur I.
Creditor oblatam ipsi statuto termino à debitore solu-
tionem, eam accipere citrà justam causam recusaverit
vel distulerit, posteaque debitor solvendo esse desierit,
mora ipsius accipiendo obesse fidejussori minime pote-
rit. arg. L. 17. C. de Usur. Quemadmodum & pro soluto
ipso Jure habebitur, si creditor occasionem compensandi
cum debitore habuerit, eaqué usus non fuerit. arg. L. 4.
ff. & L. 4. C. de Compens. In præjudicium enim Fidejussori
non magis compensatio quam oblata solutio negligi
potest, & pro soluto haberi nequit quod ipsi jure solu-
tum censetur.

F. Si Credi-
tor in mora
accipendi
fuerit.

vel si com-
pensandi oc-
casionem ne-
glexerit.

§. V.

Sed quid si Creditor elapsò solutionis termino segnis

D 2

^{non liberatur}
I. F. Creditor
fit

licet segnis fit in exigendo, fidejussore licet aliquoties eum admone nente, debitorque postea bonis labatur, *an fidejussor nosfer excusandus tunc erit?* Negandum hoc per exprefsum textum *in L. 62. ff. de fidejuss. ibique Dn. Brunem. n.l.* quia Creditor nunquam se obligavit Fidejussori ad obsequium illiusque mandatum; bene autem fidejussor se illi ad præstationem indemnitas, adeoque ipsi potius fidejussori incumbit, ad evitandum damnum, urgere debitorem ad solutionem & liberationem aut præstationem cautionis. *L. 38. §. 1. ff. Mandat. cap. fin. X. de Fidejuss. conf. bic que supra cap. 6. §. 9. diximus.*

§. VI.

Pactum Re-
missorum
nocet I. F.

Coronidis loco queritur: *Num majore creditorum parte, Debitori aliquid de debito remittente, ipse quoq. indemnitatis fidejussor à præstatione illius liberetur?* Certum quidem est, Pactum Remissorum à pluribus creditoribus cum debitore initum *invitos* quoque ejusdem generis reliquos obligare creditores *L. 7. §. fin. & 8. ff. de Pactis. Leipz. Handels-Ger. Ordin. Tit. 25.* quod si igitur sponte, cum debitore paciscatur donasse creditur, proindeque liberalitas ipsius fidejussori nocere minime debat; Sin vero *invitus* & *coacte* votorum pluralitate superatus, consenserit, melius faciet, si palam testetur, se ratione residui jura sibi & actiones adversus fidejussorem reservare velle; nisi durante hujusmodi transactione majoris præcautionis ergo denunciare fidejussori litem malit, ut veniat eique contra pactum hujusmodi remissorum Con-Creditores reliquos inter & debitorem initum affstat; quo non comparente, multo minus deinde fidejussor audiendus erit-

§. VII.

§. VII.

Essent quidem adhuc plura, quæ de utilissima hac-
ce materia in medium proferre potuissim. Malo tamen,
Benevolè lector, me justo breviorem fuisse dicas, quam
per nimiam prolixitatem tedium Tibi creare. Si in-
ter legendum quedam deprehendisti quæ Tibi placent,
gratissimum fane id mihi erit; Sin vero Tuæ expecta-
tioni omnia non respondeant, cogitabis tecum,
me hominem, neminemque nostrum
fine errore esse.

S. D. G.

COROLLARIA.)

I.

VAlida est Legitimatio per Principis Rescriptum facta,
etiam extratribus aliis legitimis liberis.

II.

Pater non habet usum fructum feudi filio concessi.

III.

Quarta quæ Trebellianica in jure nostro audit, ac-
curatius Pegasiana nominanda.

IV.

Judex secundum acta & probata non secundum
conscientiam suam privatam judicare debet.

V.

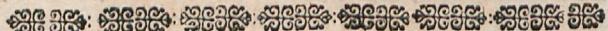
Falso statuitur Reum Confessum & Convictum si-
mul esse debere.

D 3

Sic

SIc Tibi dignus honor Themidos
confertur Amice!
Grator, & ex animo prospera
quæque precor.

Brevisimis his, prolixissimo animo gratulari No-
bilissimo Dn. CANDIDATO Amico & Affi-
ni honoratisimo, de Summis in Jure dudum
promeritis honoribus voluit, debuit
D. GOTHOFREDUS BARTHIUS.

Ad
Nobilissimum & Consultissimum
Domini Doctorandi Parentem.

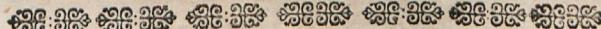
IUribus intentus descendis, Filius, omnes
Applicuit vires Corporis ac Animi.
Non in Eum Juris sibi quicquam prava
voluptas,
Sumere vel potuit torpida segnities.
Quin potius Juris compos Virtutis, in arcta
Ejus versari fvevit Amicitia.

Nunc

Nunc merito recipit supremos Juris Honores
Juris Se^ttator justus , amansque boni,
Hinc & Jure tibi de Nato gratulor, atque
Numen ut inceptis annuat , ipse precor.

Consultissimo Parenti
Patrueli suo Patris instar devenerando de
Filii exoptatissimis incrementis, &
summis, quos merito suo in Juris-
prudentia adeptus est honoribus,
animitus gratulatur

L. JOHANNES G^{ün}ther / Diac. ad D. Nic.
& Collegiatus Collegii B. M. V.

S^Ecuros Patres Patriæ clarosque parentes
Te GUNTHERI ADA jufferat esse *Themis*,
Sponsorem accipiunt, *Themidos* tutissima semper ,
Semper sancta fuit nec temerata *fides*.
Affidue inde instat noctesque diesque monendo:
Sit memor officii non requieta jubet.
Nec mora *moroſi debitoris* nomina vitat
GUNTHERUS, *nomen* se probat esse *bonum*.
Jamque adeo publice *solvit* , sponsisque respondet ,
solvit quæ Patriæ quæ debuitque Patri.

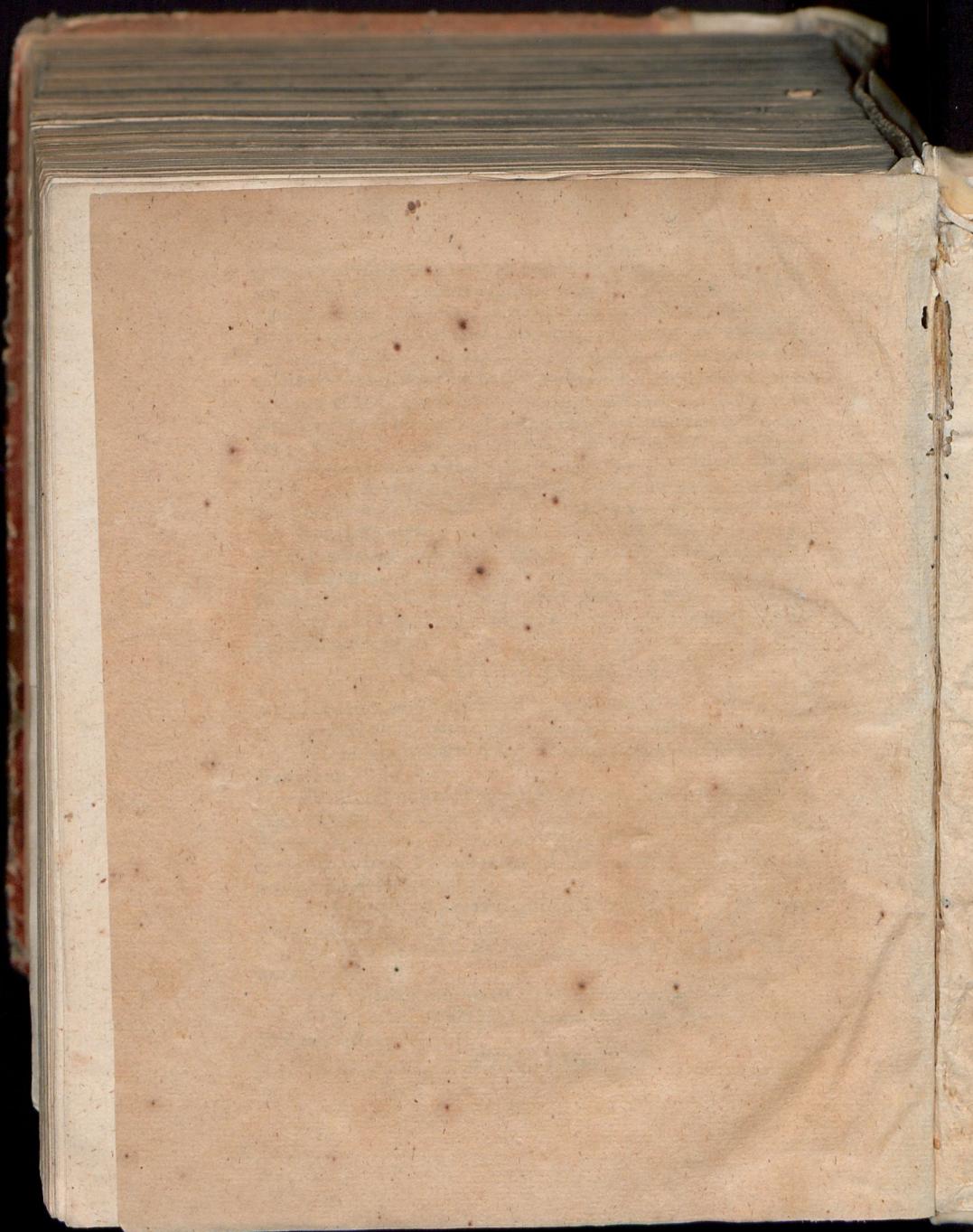
Gaudet

Gaudet magna *Themis*, sed & ipsa debere recordor
Inquit GUNTHERO: Solvere & ifta decet.
Accipe Saranas vestes, his splendidus imple
Doctrina Cathedras, amplaque voce fora.

*Publicum eruditionis haud prolectarie specimen,
promeritosque ea honores
Nobiliss. Autori gratulatus scr.*

GOTTFRIDUS OLEARIUS, Utr. Lingv.
in Academ. Lips. P. P.

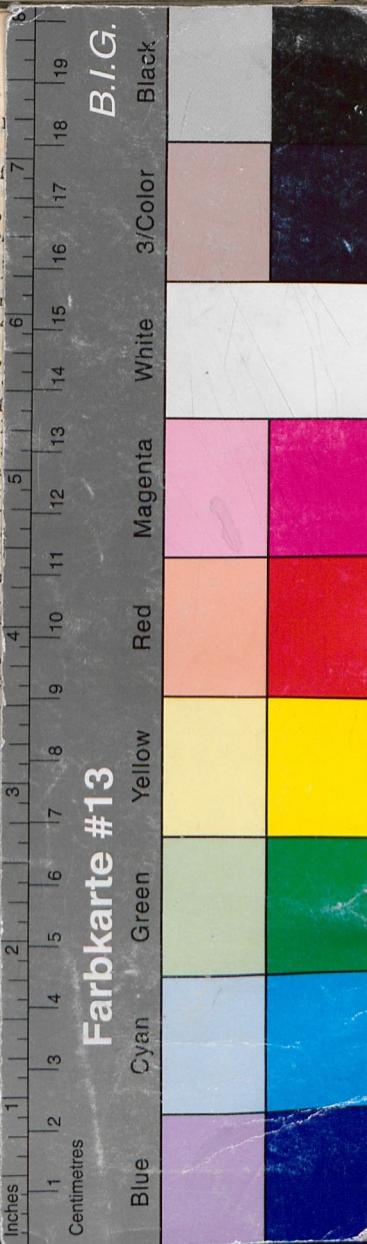
01 A 6590

Stk. 21 fehlt
Stk. 22 Hschr. - nicht
erfaßt

15.12

Rehov

XV.
DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE
FIDEJUSSORE
INDEMNITATIS,
von
Schadloß = Würgen /
Quam
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
CORONÆ BORUSSICÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE , &c. &c.
SUB PRÆSIDIO
DN. CHRISTIANI THOMASII, Jcti
S. REG. MAJ. BORUSS. CONSIL. PROF. PUBL. ET FA-
CULT. JURID. DECANI,
PRO LICENTIA
DOCTORALIA in utroque Jure Privilegia
consequendi,

Ad diem XXVII. Jun. An. M DCCIII.
publico Eruditorum Examini submittit
Horis ante & pomeridianis

CHRISTIANUS Günther / Laub. Lusat.

HALÆ MAGDEBURGICÆ, Litteris CHRISTIANI HENCKELII, Acad. Typ.